Gemeente Amsterdam

Versie 1
3 februari 2025

Startnotitie Natuurspeelbos Park Frankendael

Basis voor het Principebesluit volgens Plan en Besluitvorming Infrastructuur (PBI-fase 1)

Opsteller en projectmanager
Sebastiaan Weijer, IB
Joep van Amelsvoort, R&D

Ambtelijk opdrachtgever
Marise Ent, V&OR

Goedkeuring:

Versie	Datum	Naam	Functie/rol	Organisatie
1e concept	22-11-24	Sebastiaan Weijer	PM	IB

Inhoud

1 Aanleiding 4
1.1 Achtergronden en context 4

2 Opgave 6
2.1 Probleemomschrijving en ambitie 6
2.2 Projectdoelen 6
2.3 Opdrachtomschrijving 7

3 Projectaanpak en projectorganisatie 810
3.1 Uitgangsnotitie ten behoeve van onderhoud 810
3.2 Maatschappelijke gevoeligheid en participatie 8
Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

4 Planning, kosten en risico's 10
4.1 Planning 10
4.2 Kosten en dekking 10
4.3 Risico's 10

1 Aanleiding

De startnotitie is opgesteld naar aanleiding van een stuk grond dat vrij komt midden in het park en dat toegevoegd moet worden aan de rest van het park.
Jaren geleden is een afspraak gemaakt tussen stadsdeel en de familie Wielinga over de verplaatsing van het tuincentrum naar het Prins Bernhardpark. Bij die gelegenheid is afgesproken dat de heer en mevrouw Wielinga konden blijven wonen in de dienstwoning (de “villa”) en dat na hun vertrek of overlijden het perceel van ongeveer 1000 m2 toegevoegd zou worden aan het park. Dat moment is nu aangebroken.

De Vrienden van Frankendael hebben daarop vanuit hun betrokkenheid bij het park en op eigen initiatief, nagedacht over de bestemming van het perceel en omgeving en zijn tot de conclusie gekomen dat het realiseren van een natuurspeelplek voor kinderen van ongeveer 6 tot 14 jaar de beste keuze is.

De Vrienden hebben vervolgens Edwin Santhagens, de hoofdontwerper van Bureau Sant en Co gevraagd een conceptschets te maken voor het deel van het park waar de villa gelegen is. Daarbij is verder gekeken dan het perceel van de villa en is ook het omliggende gebied betrokken. Bureau Sant en Co is eerder ook betrokken geweest bij het ontwerp van het park in de huidige vorm.

Op 25 april 2024 hebben de Vrienden Park Frankendael de conceptschets gepresenteerd aan portefeuillehouder Jan-Bert Vroege. De conceptschets werd positief ontvangen. Wel werden verwachtingen om het ontwerp daadwerkelijk te kunnen realiseren direct getemperd door de bestuurder, gezien het feit dat hiervoor op dit moment geen financiering in de begroting is gereserveerd. En gezien het feit dat financiering verkrijgen op dit moment lastig is gezien de stadsbrede bezuinigingsopgave.

Doel startnotitie

In opdracht van V&OR is deze startnotitie opgesteld waarin de mogelijkheden, beperkingen en aandachtspunten voor de invulling van het terrein en het draagvlak hiervoor worden toegelicht, en de voorwaarden, financiën (kosten en dekkingsmogelijkheden) en vervolgproces voor verdere uitwerking worden beschreven.
Omdat de conceptschets van Sant en Co goed aansluit bij de visie van de gemeente Amsterdam voor de toekomstige inrichting van dit gebied en omdat het inrichtingsvoorstel goed past binnen de context van het ontwerp van het park is de conceptschets van Sant en Co als startpunt gebruikt om in deze vooronderzoekfase het gesprek aan te gaan met interne stakeholders over de mogelijkheden, beperkingen en aandachtspunten.

Tijdelijke inrichting huidige situatie

Het is de verantwoordelijkheid van ‘de erven van’ om de ‘villa’ te slopen en het kavel bouwrijp op te leveren. In de tijdelijke situatie voordat een definitief inrichtingsplan is vastgesteld en uitgevoerd wordt het perceel geëgaliseerd, ontdaan van objecten en ingezaaid met een bloem-kruidenrijk mengsel.

Besluitvorming

De startnotitie wordt eerst ter voorbereiding voorgelegd aan Jan-Bert Vroege, portefeuillehouder Parken en vervolgens ter besluitvorming aan het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost. De stadsdeelcommissie ontvangt de startnotitie na vaststelling ter informatie.

De ambtelijk opdrachtgever van V&OR zal bij een positief besluit aan de hand van dit Principebesluit vervolgens financiering aanvragen voor de verdere voorbereidings- en uitvoeringsfase.

Disclaimer
Afhankelijk van de hoogte van de financiële bijdrage kan het ontwerp dan (al dan niet gefaseerd) verder worden uitgewerkt. Dat kan betekenen dat de ambitie en scope beperkt wordt en uitgangspunten zoals beschreven in dit stuk wijzigen. Het IB zal deze opdracht verder onder opdrachtgeverschap van V&OR uitvoeren.

Indien er geen financiële bijdrage beschikbaar komt dan zal de tijdelijke inrichting in stand gehouden worden. Voor het bouwrijp opleveren van de kavel zijn de erven van de familie Wielinga verantwoordelijk en eventuele groot onderhoudswerkzaamheden aan het bestaande areaal worden dan verder onder opdrachtgeverschap van de afdeling Stedelijk Beheer geïnventariseerd en opgepakt.

1.1 Achtergronden en context

Na de inpoldering van het Diemermeer werd in de Watergraafsmeerpolder de buitenplaats Huize Frankendael gebouwd. Park Frankendael dankt zijn naam hieraan. Later heeft zich hier een arboretum en kwekerij gevestigd. Eind jaren tachtig werden er plannen gemaakt voor woningbouw. Na opstand uit de buurt werden de plannen veranderd naar een openbaar stadspark.

In het parkontwerp is gekozen om veel onderdelen van dit rijke verleden zichtbaar te laten of toevoegingen te doen die verwijzen naar dit verleden. Het ontwerp is zo opgebouwd dat er verschillende losstaande landschappen in park te vinden zijn waarbij de padenstructuur en grasvelden deze losse landschappen verbinden. Voorbeelden van de verschillende landschappen zijn: Huize Frankendael met zijn stijl- en heemtuin, het voormalige arboretum en witte laantje, de schoorsteenrestante van de kweekkassen en restaurant de kas met een voedseltuin. Het westelijke gedeelte van het park, tussen het slingerpad en de volkstuinen heeft in het geheel een minder uitgesproken identiteit en vormgeving. Het heeft momenteel een tijdelijk en verscholen karakter. In deze hoek vind je de scouting, hondenlosloopgebied, een bosje en vond je de ‘villa’. Dit geheel wordt omsloten door een watergang welke is aangesloten op de ontwatering van de polder. Hierdoor steekt het park als eiland uit zijn omgeving.

1.2 Draagvlak

Draagvlak onder externe stakeholders
Zoals in hoofdstuk 1 ‘Aanleiding’ benoemd is het draagvlak voor een eerste inrichtingsvoorstel met ruimte voor natuurlijk spelen, ontmoeten, ecologie en water in beperkte mate getoetst bij de bewoners en gebruikers. Dit is gedaan door de Vrienden Park Frankendael door middel van een open bijeenkomst en gesprekken waar zij de ideeën, uitgewerkt in een conceptschets van bureau Sant en Co hebben gepresenteerd aan hun achterban tijdens een openbare vergadering. Het voorstel werd hier overwegend positief ontvangen.

Een aanvullende wens die in open bijeenkomst met de buurt naar voren kwam was om ook een plek voor ouderen met als motto “bewegen en ontmoeting” in het ontwerp in te passen.
De Vrienden hebben ook overleg gehad met de beide scoutingverenigingen en de buitenschoolse opvang. Deze organisaties, die wekelijks een paar honderd kinderen ontvangen in het park, zijn

enthousiast over de conceptschets van Santhagens. Bij het overleg kwam de gedachte op tafel om kinderen invloed te laten uitoefenen op de keuze van speelobjecten.

Uitkomsten toetsing door interne stakeholders

In het vooronderzoek voor de startnotitie beperkt de consulatie zich tot het ophalen van randvoorwaarden, uitgangspunten en aandachtspunten bij interne stakeholders.
Na vaststelling van het Principebesluit en indien budget beschikbaar wordt gesteld wordt in samenspraak met de omgeving een uitgangspunten notitie uitgewerkt aan de hand waarvan een voorlopig ontwerp kan worden uitgewerkt.
In deze vervolgfasen (NvU-fase + ontwerpfase) wordt de omgeving nadrukkelijk betrokken.
Voorafgaand aan deze fasen wordt hiertoe een participatieplan opgesteld waarin wordt beschreven hoe, in welke mate en op welke momenten verschillende stakeholders worden betrokken. In de bijlagen bij de startnotitie is daarvan een eerste opzet toegevoegd.

Aan de hand van de conceptschets heeft afstemming plaatsgevonden met diverse interne stakeholders;
-Expertiseteam Openbare Ruimte en Mobiliteit,
-BAP, middels het beheertoetsoverleg
-Stedelijk Beheer Groen, Spelen en Water,
-stadsecoloog,
-portefeuillehouder Jan-Bert Vroege en gebiedsmanager en gebiedsmakelaar namens het gebiedsteam,
-adviseur speelkeuring Speelplan en toezichthouder speeltoestellen,

Algemene conclusie

Het overall beeld dat uit de verschillende adviezen naar voren komt is dat alle partijen het eens zijn over wenselijkheid van het toevoegen van een natuurlijke speelfunctie in het park. Ook het toevoegen van water en een ontmoetingsplek voor jongen en oud en de natuurlijke ecologische inrichting van het gebied wordt door alle partijen positief ontvangen.

De stakeholders hebben wel twijfels ten aanzien van de haalbaarheid dat het concept ‘natuurlijk spelen in combinatie met oppervlaktewater’ vanwege de waterkwaliteit en veiligheid beperkt haalbaar is. Dit moet in de volgende fase; ‘Nota van Uitgangspunten’ nader worden onderzocht en uitgewerkt.

In dit kader wordt voorgesteld om in de volgende projectfase nader onderzoek te doen naar de waterkwaliteit en een keuringspartij m.b.t. Spelen/ontwerpbureau gespecialiseerd in Spelen en met kennis van de Amsterdamse richtlijnen opdracht te geven om te inventariseren welke mogelijkheden er zijn t.a.v. natuurlijk (water) spelen gelet op de huidige waterkwaliteit en passend binnen de geldende eisen/wetgeving en het programma van Eisen van de beheersorganisatie van de gemeente Amsterdam t.a.v. waterkwaliteit, veiligheid en overige zaken.

Het advies is om bewoners in deze vervolgfase pas te betrekken wanneer helder is wat er wel/niet mogelijk is om verwachtingen te managen .

De zorg is dat de waterkwaliteit niet heel goed is vanwege de vele bomen in de nabijheid van het water. Deze geven schaduw en bladval en daardoor kunnen waterplanten niet groeien. Waterplanten zijn de sleutelfactoren voor een goede waterkwaliteit (brengen zuurstof in het water). Dit is overigens niet anders dan in andere parken. Verder is de inlaat van het water vaak voedselrijk.
Ook kan kwel en uitwaseming van de bodem ervoor zorgen dat niet voldaan kan worden aan de hoge eisen die gesteld worden aan speeltoestellen op en nabij water. Het waarborgen van een goede doorstroming van de waterpartij waar gespeeld wordt, is dan niet voldoende.

Een gesloten water systeem met een kunstmatige watertoevoer (drinkwateraansluiting), waterpomp met zuiveringsinstallatie die het water rondpompt en een waterpartij met vijverfolie die infiltratie van stoffen vanuit de bodem voorkomt, biedt dan mogelijk een oplossing. Maar dit is zowel wat betreft realisatie als beheer en onderhoud zeer kostbaar.
Ook het ontbreken van toezicht bij de speelplek in Park Frankendael is een beperkende factor bij spelen rondom water vanwege verdrinkingsgevaar.

Indien uit nader onderzoek blijkt dat 'water spelen' beperkt of niet mogelijk is dan roept dit ook de vraag op of het wenslijk is zoveel water af te graven zoals nu wordt voorgesteld in de conceptschets van Sant en Co. Je zou er ook voor kunnen kiezen om natuurlijk spelen meer op het land plaats te laten vinden en daarvoor is dan ook extra ruimte (land) wenselijk. Er zal dan ontworpen worden naar een goede inpassing. Ruimtelijk gezien blijft dit overeind staan omdat dit past binnen de context van de inrichting van de overige parkdelen.

Adviezen interne stakeholders

Onderstaand een korte overzicht van de belangrijkste aandachtspunten van de interne stakeholders;

In het beheertoetsoverleg en in de gesprekken met de regievoerders van Stedelijk beheer zijn door de beheerders de volgende aandachtspunten meegegeven:
-houdt rekening met mogelijk oneigenlijk gebruik van het hutteneiland,
-een vuurplaats is leuk maar wees bewust van beleid tegen hout stoken,
-zorg voor voldoende doorstroming en zorg dat de waterkwaliteit voldoende is,
-voor water in combinatie met spelen is waterkwaliteit van belang; hoe kun je dit borgen?,
-houdt bij waterspelen rekening met de diepte van het water,
-voorkom zuigende werking van de bodem,
-zorg voor gecertificeerde toestellen,
-veiligheid speeltoestellen in verband met verdrinkingsgevaar,
-trekpontje is vanwege intensief onderhoud en veiligheid niet aan te raden,
-objecten boven water wel mogelijk zolang kinderen niet in het water kunnen komen,
-natuurlijke speelobjecten van wilgentenen worden niet in beheer genomen,
-natuurlijke oevers (nat/dras) in relatie tot bomen; dit gaat niet goed samen in verband met gebrek aan zonlicht en bladval in het water wat zorgt voor nutriënten in het water wat niet goed is voor het zuurstof gehalte in het water,
-aansluiting natuurlijke inrichting bij de doelsoorten die in het park (kunnen) voorkomen,
-voorgestelde verharding asfalt en padvast sluit goed aan bij de huidige inrichting van de paden,

Het Experiseteam Openbare Ruimte en Mobiliteit ondersteunt het voorstel van het project om bij de aanleg van groen en water in het park de ruimte ook te gebruiken voor meer speelfaciliteiten. Een (ander) deel van het park is met de historische tuin- en parkaanleg een Rijksmonument.
-besteed bij de onderbouwing van het plan aandacht aan de cultuurhistorische waarde van het park,
-zorg er daarnaast voor dat het ontwerp voor dit deel goed aansluit op de bestaande delen van het park,
-zorg voor goede afstemming met de stadsecoloog om de relatie tussen de ecologie in het park en het toevoegen van speelvoorzieningen in beeld te hebben,
-in een gebied met veel groen en water is het niet logisch om daadwerkelijk wadi's aan te leggen die ook functioneren voor de afvoer en infiltratie van het water in het gebied. Dit kan waarschijnlijk in het bestaande groen,
-stem bij ondiep water bedoeld voor het spelen het ontwerp af te met Stedelijk Beheer,

-houdt bij de uitwerking van het ontwerp rekening met toegankelijke voorzieningen die door meer groepen gebruikt kunnen worden. Dit hangt samen met de materiaalkeuze en breedte van de paden, maar ook met de keuze voor het soort toestellen,
-voor de aanleg van een toiletvoorziening adviseert het Expertiseteam om een MVG (man/vrouw/ gehandicapten) toiletunit aan te leggen die door iedereen gebruikt kan worden.
-let daarbij op een toegankelijk pad naar het toilet toe, op een goede inpassing in het groen, maar ook op de zichtbaarheid / vindbaarheid van het toilet.
-houdt bij de aanleg van groen en water aandacht voor sociale veiligheid door een goede balans te vinden tussen voldoende verlicht, maar niet verstorend voor de biodiversiteit in het park

De stadsecoloog is ondanks de impact van het natuurlijk spelen op natuur en ecologie enthousiast over de plannen omdat natuurlijk spelen ook een belangrijke educatieve functie heeft. Ze ziet voldoende mogelijkheden voor het realiseren van een natuurlijke speelfunctie op deze plek door elders in de meer rustige delen van het park de ecologische structuur langs oevers te verbeteren. Door de beschoeiing langs een aantal watergangen te verwijderen kunnen dieren zoals de ringslang zich beter door het gebied bewegen (zie bijgevoegde tekening).
Ze geeft als aandachtspunt mee dat de waterkwaliteit als gevolg van kwel en de waterbodem in het gebied in combinatie met waterspelen en de hoge eisen ten aanzien van de waterkwaliteit mogelijk een knelpunt vormen.

Adviseur Spelen van speelkeuringsinstantie Speelplantoezichthouder Spelen gemeente Amsterdam geven aan dat er in principe altijd kansen zijn om speeltoestellen te plaatsen bij water voor wat betreft speeltoestellen en regels-wetgeving t.a.v. afstanden of zorg voor veiligheidsrisico's met betrekking tot vallen.
Wat een belangrijk punt is voor de certificering van de speeltoestellen en speelplek, is de waterkwaliteit. Wanneer er speeltoestellen bij, in water liggen zal er een doorstroom van water moeten zijn (stromend water) en dient er regelmatig controle op het water plaats te vinden (maandelijks/wekelijks opnemen van de waterkwaliteit). Wanneer dit niet gewaarborgd kan worden zal er een risico ontstaan dat de objecten niet gecertificeerd kunnen worden.

2 Opgave

2.1 Probleemomschrijving en ambitie

Kijkend naar de locatie en naar de uitstraling van Park Frankendael en z'n directe omgeving valt op dat dit deel van het park nogal achteraf gelegen is. De onderhoudsstaat is slecht. Het gebied is donker, drassig, onoverzichtelijk en heeft geen duidelijke functie en infrastructuur. Het is een wat onbestemd gebied met uit de kluiten gegroeide coniferen, dichtgegroeide bosschages en het ontbreken van een duidelijke infrastructuur. Voorheen was op deze locatie een natuurspeeltuin van wilgentenen. Door achterstallig onderhoud is deze verloren gegaan.

De ligging ten opzichte van de scoutingverenigingen en de groene inrichting biedt veel potentieel als plek met natuurlijk spelen, toekomstig wandelgebied en ontmoetingsplek voor ouderen.
Temeer daar de gebruiksdruk in het park groot is. Het park is gelegen in een sterk verstedelijkt gebied en de ruimte is beperkt vanwege de geringe omvang van het park dat ligt ingeklemd tussen de Linnaeusstraat, de Hugo de Vrieslaan, de Kamerlingh Onneslaan en de Nobelweg. Daar komt bij dat er voor de oudere kinderen (6-14 jaar) geen speelvoorzieningen in het park aanwezig zijn.

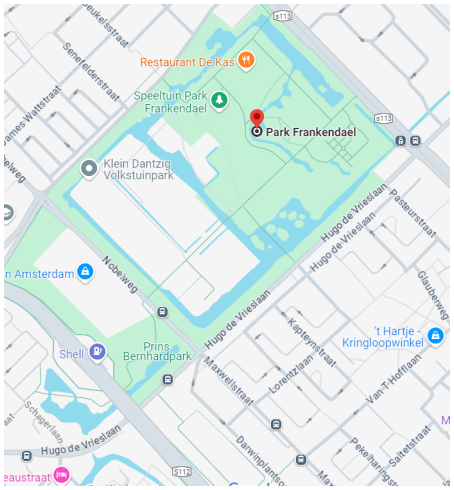

Door de herinrichting van het gebied wordt deze vergeten hoek in het park een veel logischer component in de landschappelijke compositie van het park en wordt een plek met een duidelijke verblijfs- en speelfunctie toegevoegd.

Ambitie
Er is behoefte aan een plek waar kinderen kunnen spelen. Het idee van een Natuurspeelbos past ook bij de prioriteit om kinderen meer aan het bewegen te krijgen. Het stimuleren van bewegen is een urgente zaak. Daarnaast komen kinderen meer in aanraking met de natuur in al zijn facetten en bied het kansen voor natuureducatie.

Ook is er behoefte aan kleinschalige mobiele horeca en een toiletvoorziening. Het uitgangspunt is om beide functies in het ontwerp een plek te bieden. Wat betreft het realiseren van een toiletvoorziening kan mogelijk aangesloten worden bij het groot stedelijke inkooptraject van de MIVA toegankelijke toiletvoorzieningen, waarvan nu een eerste toilet in het Oosterpark wordt neergezet.

2.2 Projectdoel

Het doel van het project is enerzijds om dit deel van het park beter aan te laten sluiten bij de rest van de onderdelen. Daarbij mag het, net als andere onderdelen zoals de tuin rond restaurant de kas of de stijltuin, een sterke eigen identiteit krijgen. Daarbij willen we dat het een fijne verblijfsplek wordt die toegankelijk is voor een breed publiek. In deze opgave krijgt natuurlijk spelen een groot aandeel om die eigen identiteit te versterken. Ook willen we de wandelroutes versterken en een plek creëren waar jong en oud elkaar kunnen ontmoeten.
Anderzijds zetten we in dit gebied ook in op natuurontwikkeling en houden we rekening met de natuur door stilte en ruimte te bieden aan flora en fauna. Door extra wateroppervlakte te creëren dragen we bij aan de doelstelling om het park en de wijk erbuiten klimaatadaptiever te maken.

Om het projectdoel te bereiken hanteren we de volgende principes:

Voor het ontwerp:
- creëren van een avontuurlijke, uitdagende natuurspeelplek in een groene en waterrijke omgeving,
- Behoud van de kernwaarden rust, ruimte, natuurbeleving,
- Natuurwaarden verhogen en toekomstbestendige inrichting,
- Goed toegankelijk, ook voor minder validen,
- Sociaal veilige inrichting met overzicht,
- Uitnodigend voor zo breed mogelijke groep gebruikers,
- De plek wordt klimaat adaptief ingericht en de biodiversiteit wordt versterkt;
- Bestaande bomen worden zo veel mogelijk behouden en groeiomstandigheden verbeterd,
- Realiseren extra waterberging.

Voor het proces
- er wordt een totaal visie opgesteld voor het gebied passend binnen de context van het park die afhankelijk van beschikbaar budget gefaseerd kan worden uitgevoerd
- het bestuurlijk opdrachtgeverschap ligt bij stadsdeel Oost;
- het ambtelijk opdrachtgeverschap ligt bij V&OR;
- bij de verdere uitwerking van het ontwerp vindt participatie plaats;

2.3 Opdrachtomschrijving

De opdracht behelst het inrichten van de openbare ruimte rond de kavel met de ‘villa’ van de familie Wielenga.
Door afgraven van grond wordt meer ruimte gecreëerd voor water waarbij het gebied wordt ingericht als natuurspeelplaats met wandelpaden en een nieuwe groeninrichting, een ontmoetingsplek voor jong en oud, ruimte voor een kleinschalige horeca voorziening en een toiletvoorziening (MVG) voor mannen, vrouwen en gehandicapten.
Als beoogd resultaat wordt het gebied een veel logischer onderdeel van de landschappelijke compositie van Park Frankendeal waar je kunt spelen, wandelen en elkaar kunt ontmoeten.
De plek is enerzijds beter geschikt gemaakt als uitdagende speelplek, anderzijds voorziet het in een betere verblijfskwaliteit voor een bredere doelgroep.
Vooruitlopend op de besluitvorming is er een eerste conceptschets gemaakt door bureau Sant en Co. De schets gaat uit van de locatie als logisch onderdeel van Park Frankendael en bouwt voort op het oorspronkelijke ontwerp van Landschapsarchitect Sant en Co. Omdat de uitgangspunten van de

conceptschets overeenkomen met de visie van de gemeente zijn deze als startpunt gebruikt bij de consultatie van de interne stakeholders over de toekomstige inrichting van het gebied.

Bij de conceptschets zijn referentiebeelden opgenomen, die een impressie geven van wat mogelijk zou kunnen zijn (zie bijlage; conceptschets). Door wateroppervlak (en -berging) toe te voegen ontstaan er plekken waar ruimte is voor natuurlijke speelobjecten, die ieder hun eigen karakter hebben. Het aanleggen van bochtige paden en verbindingen in de richting van Middenweg/Nobelweg vergroten de mogelijkheden in Park Frankendael te wandelen. In de uitwerking van het plan kan een precieze locatie voor een toilet en kleinschalige horeca worden gezocht.

3Projectaanpak en projectorganisatie

In opdracht van V&OR is door het Ingenieursbureau voorliggende startnotitie opgesteld. Aan de hand van het principebesluit zal door de directie V&OR een budgetaanvraag worden gedaan om uitgangspunten vast te stellen en het ontwerp vervolgens verder uit te werken en gefaseerd uit te voeren.

Indien de financiële middelen worden toegekend, wordt een projectaanpak conform de PBI Stadsdelen-systematiek voorgesteld waarbij de volgende bestuurlijke mijlpalen stappen worden gehanteerd:

3.1 Vervolgaanpak

Na het vaststellen van de startnotitie inclusief participatieaanpak-paragraaf (zie H 3.3 Participatieaanpak)) wordt het principebesluit verder uitgewerkt in een uitgangspuntennotitie. Hierin worden de uitgangspunten en de projectscope voor het project verder aangescherpt. Mede aan de hand van onderzoeksresultaten, gesprekken met interne en externe stakeholders en communicatie met de omgeving wordt de projectscope, de inrichtingsprincipes en de mogelijke fasering in vervolg van het projectproces verder uitwerkt.

Het projectteam begint met het opstellen van een participatieplan welke bestuurlijk zal worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur en vervolgens wordt gestart met het definiëren van de ruimtelijke uitgangspunten.

Op basis hiervan wordt een participatietraject doorlopen om de concept uitgangspunten/schetsontwerp te verrijken met input uit de omgeving. Het resultaat van de participatie is medebepalend voor de uiteindelijke vormgeving van het ontwerp. De gevolgen voor het budget en de planning worden bij de uitgangsnotitie geactualiseerd.

Nadat het participatieproces is afgerond en de uitgangspunten bestuurlijk zijn vastgesteld (PBI-fase 2; Voorkeursbesluit) wordt het ontwerp verder uitgewerkt. Ook hier worden interne en externe stakeholders weer bij betrokken (conform participatieplan).
Nadat het ontwerp na toetsing door BAP, cie OR&M onderbouwd o.b.v. de raming en beheerplan zijn vastgesteld (PBI-fase 4; Uitvoeringsbesluit), zal het project overgaan naar de realisatiefase. We werken dan toe naar de uitvoering (technische voorbereiding), de begeleiding van de uitvoering en de overdracht naar de beheerder.

3.2 Projectorganisatie

Het Ingenieursbureau (opdrachtnemer) voert het project uit onder opdrachtgeverschap van de directie V&OR.
De bestuurlijk opdrachtgevende organisatie van de herinrichting van het gebied is Jan-Bert Vroege, portefeuillehouder Parken en lid van het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost.

3.3 Participatie aanpak

3.3.1 Uitgangspunten participatieaanpak

- Het project wordt voorbereid en uitgewerkt volgens het Amsterdamse Plan en Besluitvormingsproces Infrastructuur Stadsdelen (PBI).
- Bij aanvang van de vervolgfase (Uitgangspuntennotitie) wordt een participatieplan uitgewerkt en voor akkoord bestuurlijk voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Oost.
- Dit participatieplan wordt ter informatie doorgestuurd aan de Stadsdeelcommissie en eventueel de betrokken wethouder(s).
- De insteek van het participatieplan zal zijn dat we stakeholders vroegtijdig bij het project betrekken (na fase startnotitie), we toetsen uitgangspunten aan wat zij belangrijk vinden aan de nieuwe inrichting, en hen laten meedenken.
- Door hun inbreng waar mogelijk mee te nemen bij de uitwerking van het ontwerp, werken we aan een resultaat dat zoveel mogelijk aan de doelstellingen van het project voldoet.

3.3.2 Participatie opgedeeld naar PBI fasering

- *Uitgangspuntenfase:*
  -stakeholders kunnen meedenken over/reageren op de uitgangspunten.

- *Definitiefase:*
  -stakeholders kunnen hun mening geven over het ontwerp.
  -daarna wordt het definitief ontwerp bestuurlijk vastgesteld;

- *Realisatiefase:*
  -het bestek wordt opgesteld, daarna start de aanbesteding en uitvoering. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden worden stakeholders geïnformeerd over de planning, over de fasering van de uitvoering, bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie.

3.3.3 Niveau van participatie

Dit participatieplan volgt participatiebeleid van gemeente Amsterdam. Zo is voor iedere deelnemer duidelijk welke inbreng wanneer van toepassing is.

Voor dit project worden betrokken geïnformeerd en gevraagd mee te denken. Daarbij hebben alle stakeholders een gelijke stem en is de borging van de ruimtelijke kwaliteit en de aansluiting bij de context van het huidige ontwerp om daarmee de continuïteit te waarborgen, belegd bij de ontwerpafdeling van de gemeente Amsterdam (directie R&D onder opdrachtgeverschap van het Ingenieursbureau). Een ontwerper van R&D die goed bekend is met de voorwaarden en eisen die in Amsterdam van toepassing zijn zal als lid van het projectteam de uitwerking van de conceptschets verder oppakken. Op deze wijze wordt een efficiënt proces doorlopen waarbij alle stakeholders zorgvuldig worden betrokken.
Hiermee wordt afgeweken van het verzoek van de Vrienden van Park Frankendael om intensiever te participeren op het niveau van meebeslissen/co-creatie door een begeleidingsgroep in te stellen, die, net als bij de aanleg van het park, het ontwerp en de uitvoering op de voet volgt.

Ook wordt hiermee niet tegemoetgekomen aan de wens van de Vrienden Park Frankendael om ontwerpbureau Sant en Co opdracht te geven een eerste uitwerking van de schets te maken en vervolgens als “supervisor” bij de uitwerking en uitvoering van de plannen betrokken te blijven.

De aanpak van de participatie wordt verder uitgewerkt in een participatieplan in de vervolgfase van het project(o.v.b. van een positief Principebesluit en financiering).

4Planning, kosten en risico's

4.1 Planning

Afhankelijk van de toekenning van financiële middelen kan gestart worden met de uitwerking, te beginnen met de uitgangspuntenfase waarin een participatieplan wordt opgesteld en bestuurlijk wordt voorgelegd en waarna gestart kan worden met de participatie aan de hand van het participatieplan. Een principebesluit door stadsdeel Oost op deze startnotitie inclusief participatieparagraaf wordt verwacht in Q4 2024. In Q1 2025 kan gestart kunnen worden met de vervolgfase o.v.b. financiering. Indien eerst meer financiële zekerheid gewenst is kan het project later starten in september 2025 na vaststelling van de voorjaarsnota wanneer meer zicht is op de eventuele toekenning van financiële middelen.

4.2 Fasering

Afhankelijk van de hoogte van de financiële bijdrage kan het ontwerp dan al dan niet gefaseerd worden uitgevoerd.

4.2.1 Fasering in onderdelen

Hierbij wordt het totale ontwerp opgedeeld in onderdelen. We onderscheiden hierbij de volgende onderdelen:

Fase	Onderdeel	Verwachte projectkosten	Omschrijving
1	Oplevering kavel	€0,-	-bouwrijp opleveren kavel, geëgaliseerd, vrij van objecten, ingezaaid met bloemrijk mengsel
2	Grondwerk	€ 723.003,-	-afgraven land tbv nieuwe waterpartij -beschoeiingen maken -inzaaien met bloemrijk mengsel
3	Verhardingswerkzaamheden, speelvoorzieningen, Groenvoorziening	€ 2.549.257	-infra aanleggen, -speelvoorzieningen realiseren, bomen en beplanting toevoegen
	TOTAAL	€ 3.273.465,	

*kosten ingeschat op basis van een kostenindicatie met 40% engineeringskosten

Fase 3 kan eventueel nog verder opgesplitst worden in verschillende onderdelen; bijvoorbeeld eerst de verhardingswerkzaamheden en vervolgens de speelvoorzieningen en groenvoorzieningen.

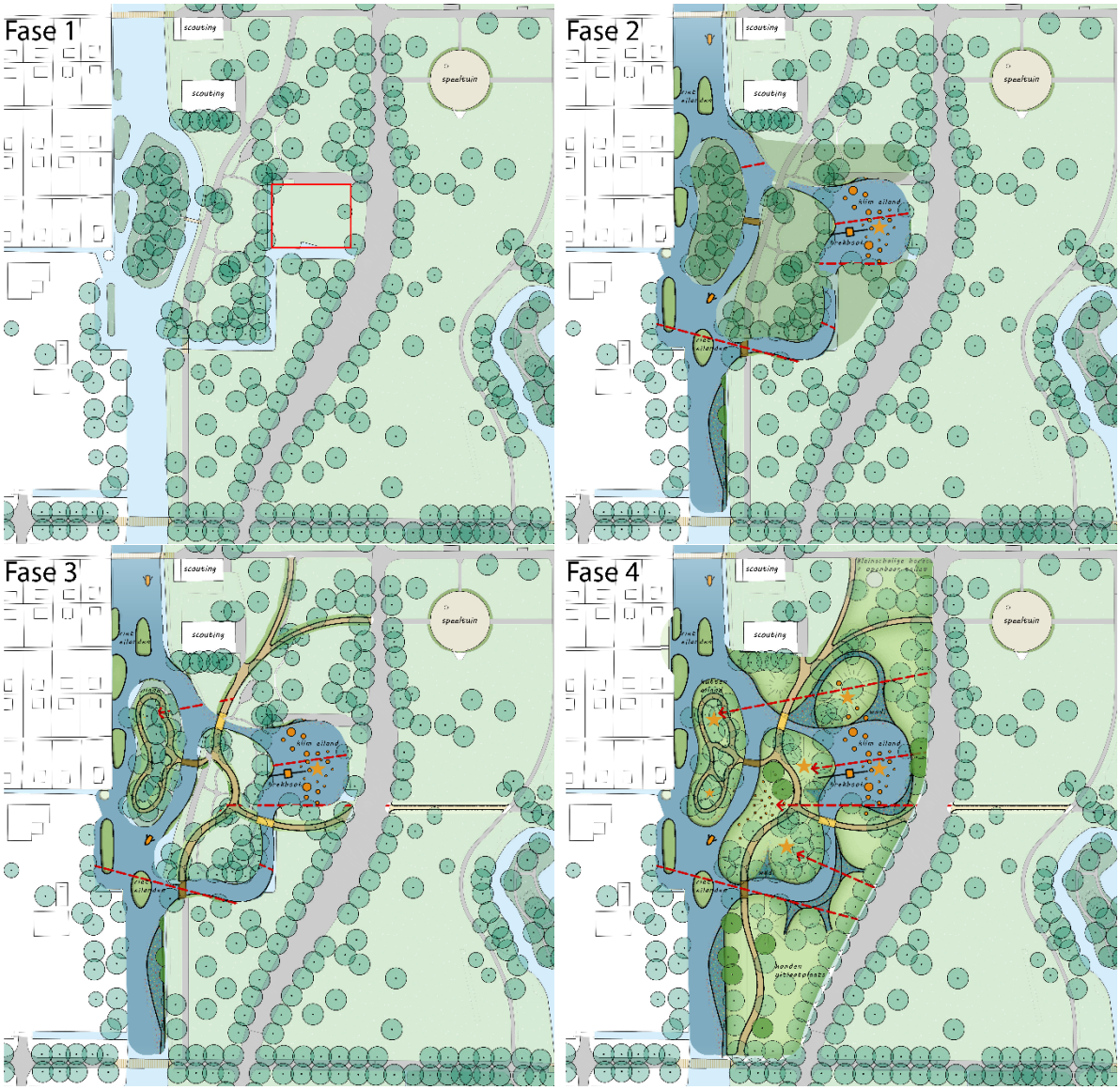

4.3 Kosten en dekking

				0 m²			Direkte kosten		Voorziene kosten		investeringskosten		
FASE 1	Fase 1 na oplevering	2.000,00	m2	€	0,17	€	334	€	579	€	1.204		
FASE 2	Fase 2 grove structuuringrepen	1.000,00	m2	€	200,50	€	200.497	€	347.598	€	723.003		
FASE 3	Fase 3 formalisatie, programma en meubilair	5.000,00	m2	€	141,39	€	706.938	€	1.225.604	€	2.549.257		
			- -	€	-	€	-						
			- -	€	-	€	-					€	3.273.465

*uitgaande van 40% engineeringskosten

4.4 Risico's

In de volgende fase wordt een risico-inventarisatie gedaan. Het resultaat hiervan wordt opgenomen in de verdere uitwerking in het voorkeursontwerp.

In de overleggen met stakeholders gedurende het opstellen van de startnotitie zijn de volgende top 3 risico's naar voren gekomen;

R; de waterkwaliteit is onvoldoende waardoor ‘water spelen’ niet haalbaar is.
BM; in vervolgfase (NvU) onderzoek uit laten voeren naar welke speeltoepassingen haalbaar zijn gezien de huidige waterkwaliteit en passend binnen geldende regel- en wetgeving mbt waterkwaliteit, veiligheid en overige randvoorwaarden.

R; hoge verwachtingen van bewoners t.a.v. ‘natuurlijk water spelen’ kunnen niet worden nagekomen doordat het ontwerp niet voldoet aan gestelde eisen t.a.v. waterkwaliteit, veiligheid of beheer.
BM; voordat bewoners in de volgende projectfase worden betrokken dient er eerst een duidelijk beeld te zijn over wat haalbaar is. Op basis van het vooronderzoek (zie vorige BM) wordt ambtelijk een concept NvU en schetsontwerp uitgewerkt op basis waarvan het draagvlak vervolgens kan worden getoetst.

R; belanghebbenden voelen zich niet gelijk behandeld en er wordt geen efficient proces doorlopen wanneer bepaalde stakheholders een bevoorrechte positie in het participatieproces krijgen.
BM; alle stakeholders krijgen een gelijke stem in het participatieproces.